

NORRTÄLJE
KOMMUN

2025-04-14

KULTUR- OCH FRITIDSFÖRVALTNINGEN

Namn: Nicolina Weine

Telefon: 0176 28 37 23

E-post: nicolina.weine@norrtaelje.se

Utredning
Tillgänglighetsanpassning av Friluftsbad
Norrtälje Kommun

POSTADRESS

Box 817, 761 28 Norrtälje
Kultur- och fritidskontoret

BESÖKSADRESS

Estunavägen 14

KONTAKT

0176-710 00

kontaktcenter@norrtaelje.se

www.norrtaelje.se

Innehållsförteckning

1. Bakgrund
2. Sammanfattning
3. Nulägesbild och kategorisering
4. Åtgärdsförslag
 - a. Lagen
 - b. Uddhamn
 - c. Inventariebyten
 - d. Samlade spridda åtgärder
5. Ekonomi
6. Slutsatser

POSTADRESS

Box 817, 761 28 Norrtälje
Kultur- och fritidskontoret

BESÖKSADRESS

Estunavägen 14

KONTAKT

0176-710 00
kontaktcenter@norrtaelje.se
www.norrtaelje.se

Bakgrund

Hösten 2024 tilldelades kultur- och fritidsförvaltningen ett utredningsuppdrag för att kartlägga befintlig status och utreda möjligheter för tillgänglighetsanpassning på Norrtälje Kommuns friluftsbad samt friluftsanläggningar. Utredningen har delats upp i två olika underlag för att separera objektsbehoven för friluftsbadplatserna och övriga friluftsanläggningar. Syftet med utredningens utförande för friluftsbaden har varit att identifiera olika nivåer av tillgänglighetsanpassningar för både långsiktig och kortsiktig planering.

Norrtälje Kommun har 31st friluftsbad placerade över hela kommunen. För att göra en enhetligt jämlig bedömning av möjliga tillgänglighetsanpassningar så krävs det att inte bara se över funktionerna som vi erbjuder på badplatserna i sig utan även lämpliga och realistiska åtgärder för framkomligheten till objekten. Med detta menas att vissa friluftsbad inte lämpar sig för omfattande tillgänglighetsåtgärder på grund av bristande grundläggande förutsättningar för framkomligheten som kultur- och fritidsförvaltningen inte kan råda bot på i enskild regi.

Naturvårdsverkets handbok för "tillgängliga natur- och kulturområden" har använts för vägledning i anpassning av friluftsmiljön. Handboken poängterar det väsentliga konceptet att naturen utgör en avsevärd resurs för samhället och att friluftslivet i naturen ska vara tillgänglig för invånarna men att verksamhetsutövare inte ska exploatera undan naturens miljö. För vår del som förvaltning av kultur och fritid innebär detta att hitta lösningar så att personer med funktionsvariationer kan ta sig ut i denna miljö, inte att bygga bort eller jämna ner naturen, detta innebär olika variationer av åtgärders omfattning från mindre delmoment till helomfattande koncept. Utredningens begränsningar avser även ett ställningstagande av Funktionsrättskonventionens specificering av skäligen anpassningar.

POSTADRESS

Box 817, 761 28 Norrtälje
Kultur- och fritidskontoret

BESÖKSADRESS

Estunavägen 14

KONTAKT

0176-710 00
kontaktcenter@norrtaelje.se
www.norrtaelje.se

Sammanfattning

Utredningen konstaterar att behovet av tillgänglighetsanpassningar av olika variationer är omfattande över hela friluftsbadbeståndet och innebär en stor process för politiken och förvaltningen att förverkliga.

Att arbeta med naturen och inte mot dess sanna miljö innebär ibland en del kreativa lösningar som säkerligen kan ha förbättringspotential ju mer erfarenhet verksamheterna får av dess bestående prestation ute i friluftslivet. Det här betonar att tillgänglighetsanpassning inte är ett enstaka projekt utan innebär en väsentlig del av den fortlöpande förvaltningen. I dagsläget sker en del verksamhetsutövande och förvaltning i hänsyn till implementering av universell utformning för att i grunden upprätta anläggningsåtgärder som ökar tillgänglighet för fler funktionsvariationer men utökade investeringar presenteras i utredningen för att tillgodose fler invånare.

Utredningen implementerar en kartläggning med fem zoner för att identifiera åtgärder som bör prioriteras beroende på dess geografiska placering i området för att förverkliga politikens mål kring tillgänglighetsanpassning enligt likvärdighetsprincipen.

Kostnaden för tillgänglighetsanpassning på friluftsbad delas upp i tre olika poster. Projektspecifika åtgärder som innefattar omfattande anpassningar av Largen och Uddhamn beräknas till 1 467 000 kronor. Inventariebyten och förbättringsåtgärder av inventarier beräknas till 585 000 kronor. Samlade medelstora och mindre åtgärder distribuerat på flertal badplatser beräknas till 670 000 kronor. Utöver dessa projektkostnader tillfrågas en utökad ram om 220 000 kronor per år för att tillgodose driftkostnader samt en ytterligare ramhöjning för kapitaltjänstkostnader om **XXX** per år.

POSTADRESS

Box 817, 761 28 Norrtälje
Kultur- och fritidskontoret

BESÖKSADRESS

Estunavägen 14

KONTAKT

0176-710 00
kontaktcenter@norrtaelje.se
www.norrtaelje.se

Nulägesbild och kategorisering

Friluftsbad	Utökad anpassning	Anpassade toalettbesök (WC/TC)	Inkluderande Rastplats/grillplats ¹	Tillgänglig lekutrustning
Nuläge	3	8	0	1
Kortsiktig vision	5		4	2
Långsiktig vision	7	11	15	6

Utökad anpassning: innefattar anordningar för toalettbesök, hjälpmedel för att bada, tillgänglighet för gemenskap och/eller fika, tillgänglighetsplacerade parkeringsplatser eller framkomlighet från kollektivtrafik. Dessa omfattar badplatserna Arkadien, Lommarbadet och Marum badplats som alla tre har tillgänglighetsramper placerade ner i vattnet för att möjliggöra badande för alla. Dock varierar kvalitén av framkomlighet via bil eller kollektivtrafik.

Anpassade toalettbesök: innefattar i detta fall inte alltid fulländade tillgängliga RWC med rinnande vatten, duschslang eller rätt omfång på utrymmet. I dagsläget är det tillgängliga dass på Gisen badplats och Marum badplats. RWC (vattentoalett) dedikerat till badgäster finns på Arkadien, Lommarbadet, Kärleksudden och Lundabadet². Sandviken och Björkö-örn camping har även RWC tillgängligt för badgäster.

Inkluderande rastplats/grillplats: I dagsläget finns det anordnade rast- eller grillplatser med möjlighet för att personer med hjälpmedel kan finnas i närområde av hela sällskapet—så som att sitta bredvid en bänk i rullstol, sitta på kanten av en soffa med sin rullator eller klämmas in på kortsidan av ett picknickbord—detta är dock inte upplevelsen av inkluderande gemenskap. Många leverantörer har utökad sitt sortiment av anordningar och utrustning som främjar gedigen

¹ Inkluderande rast/grillplatser i detta fall innebär bänkar/utrustning som har universaldesign med inkludering i åtanke. I dagsläget finns det platser med möjlighet för rullstol, rullator och andra hjälpmedel att infinna sig inom samma sfär men som utesluter dem från det omedelbara nyttjandeområdet.

² Lundabadets renovering av toaletter och tillkommande RWC pågår och datum för färdigställande är 20 maj 2025.

POSTADRESS

Box 817, 761 28 Norrtälje
Kultur- och fritidskontoret

BESÖKSADRESS

Estunavägen 14

KONTAKT

0176-710 00
kontaktcenter@norrtalje.se
www.norrtalje.se

inkludering där individer med funktionsvariationer kan mötas av lösningar som presenterar anläggningarna som universellt utformade och inkluderande. Ett väldigt tydligt exempel är där det mitt i picknickbänkar har skapats plats för hjulburna individer att sitta med i gruppen, istället för bredvid. Anpassningar som skapats med interaktiva intellektuella lekar i bordsskivorna är exempel på anordningar som lämpar sig inte bara mot inkludering av fysiska funktionsvariationer men även skapar inkludering för olika generationer och NPF-diagnoser. Kultur. Och fritidsförvaltningen har även möjlighet att platsbygga anordningar som kan skapa mötesplatser på badplatserna som samspelar med naturens utformning.

Tillgänglig utrustning: Tillgänglighetsanpassad lekutrustning kan skapa förutsättningen för fler barn och unga att nyttja badplatserna. I dagsläget finns det en lekplats med utökade förutsättningar för delvis tillgänglighet genom en "kompisgunga"—produkten i sig är inte "tillgänglighetsanpassad" men utgör en värdefull attrapp som fler barn kan nyttja för att få uppleva chansen att gunga. Dedikerad lekutrustning inriktad på så väl som tillgänglighetsanpassade gungor som hängs upp på befintliga gungställningar men även lek-inriktade anordningar så som schack skapar förutsättningarna för individer med funktionsvariationer att på egen hand delta i så väl bad som lek.

POSTADRESS

Box 817, 761 28 Norrtälje
Kultur- och fritidskontoret

BESÖKSADRESS

Estunavägen 14

KONTAKT

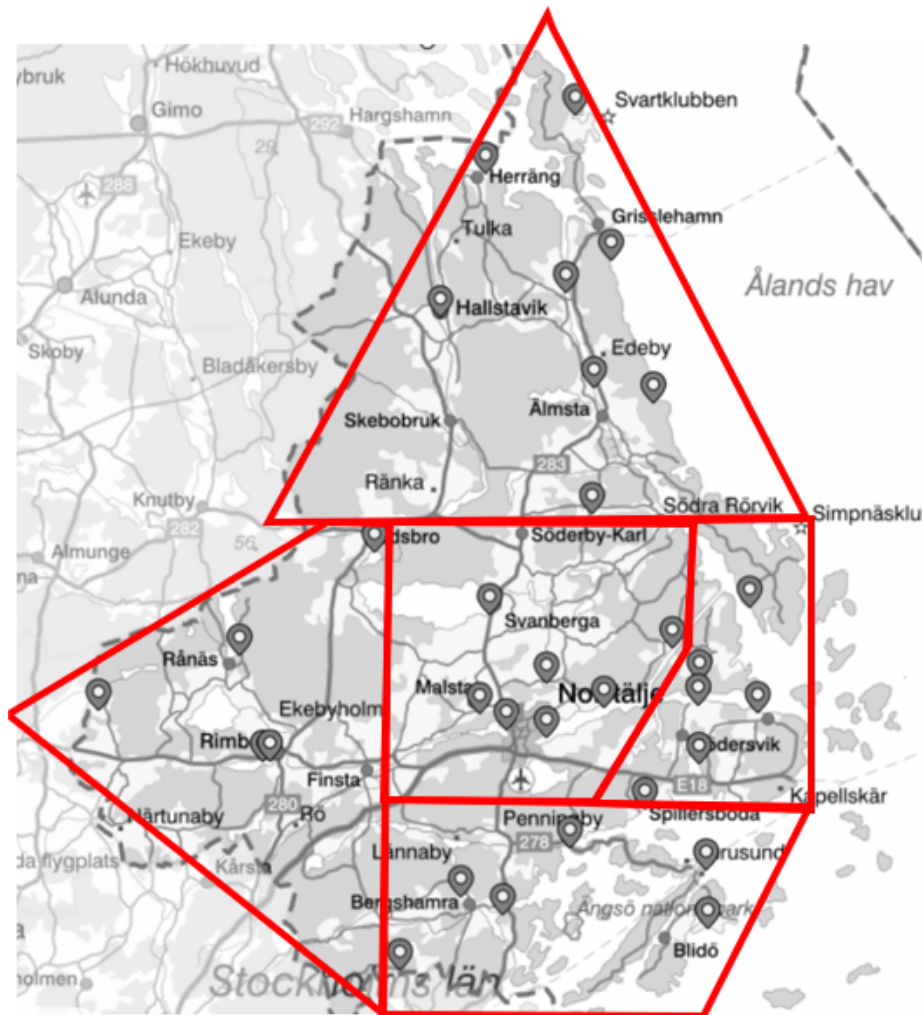
0176-710 00
kontaktcenter@norrtaelje.se
www.norrtaelje.se

Kommunens yta har delats in i fem olika geografiska zoner i denna utredning. Indelningen gör att vi kan tillämpa likvärdighetsprincipen över kommunen som helhet men även inom zonerna. Zonerna omfattar fem till sju badplatser styck.

NORRA *	ÖSTRA	CENTRALA	SÖDRA	VÄSTRA
Backbyn	Marum	Svanberga	Solö	Gisen
Uddhamn	Håknäs	Kärleksudden	Österviken	Lindbacken
Bergby	Björkö-örn	Lommaren	Rådmansholmen	Arkadien
Kvarnsand	Åkerö	Lunda	Mora	Sandbanken
Mälby	Lågarö-örn	Gillfjärden	Gunnsjön	Vängsjön
Sandviken	Spillersboda	Nysättra	Largen	
Norra Råda		Malsta		

*I norra zonen finns även Hallstavik utomhusbad som utgör ett tillgänglighetsanpassat bad i avsaknad av friluftsbad i Hallstavik.

POSTADRESS

Box 817, 761 28 Norrtälje
Kultur- och fritidskontoret

BESÖKSADRESS

Estunavägen 14

KONTAKT

0176-710 00
kontaktcenter@norrtaelje.se
www.norrtaelje.se

Åtgärdsförslag

Largen

Largens badplats ligger placerad i södra zonen av Norrtälje kommun och utgör en av de mest populära badplatserna. Dess kristallklara långgrunda vatten gör detta till en väldigt barnvänlig badplats. Förutsättningarna för att anlägga en badramp ut i vattnet är väldigt goda på grund av den låga nivåskillnaden mellan sandstranden och botten. Mindre åtgärder krävs för att tillföra en stum yta på badplatsens grusade del ner till vattnet.

Tillgänglighetsramp på Marum

I dagsläget har badplatsen god parkeringsmöjlighet för att designera plats för just handikappsparkering och anläggningsytan är i gott skick för att tillgodose hjulburna hjälpmedel. En öppning måste skapas i växtligheten mellan parkering och badplats kring bommen som hindrar trafik och kan skapas utan att kompromissa risken för att fordon kan ta sig ner på samma yta.

I ett flertal år har kommunen satsat på en modul av dass för uppdatering på sina friluftsbad och andra friluftsobjekt. Dess profil och optimala driftförhållande finns

POSTADRESS

Box 817, 761 28 Norrtälje
Kultur- och fritidskontoret

BESÖKSADRESS

Estunavägen 14

KONTAKT

0176-710 00
kontaktcenter@norrtalje.se
www.norrtalje.se

även som en tillgänglighetsanpassad variant. På Largen badplats står ett av dessa nya dass och detta skulle vi istället placera ut i friluftslivet där vi inte ännu har denna uppdaterade version. Det tillgänglighetsanpassade dasset skulle fortsätta vara utan el och vatten så som i dagsläget—här återkommer vi till principen där vi gör skäliga anpassningar utan att påverka naturen mer än nödvändigt.

Befintliga dass i friluftslivet

Tillgänglighetsanpassat dass

Åtgärderna för Largen badplats beräknas kosta 727 000 kronor.

Uddhamn

Uddhamns badplats ligger i Herräng, i norra zonen av vår kommun. Badplatsen har idag en stor grillplats med god inkluderingsmöjlighet för hjulburna individer. Uddhamn är även en av de mest investerade badplatserna vi har med god möjlighet för utökade åtgärder som tar denna badplats från att bara vara en populär badplats till även en tillgänglig sådan. En stor lekplats, flertal gungor, lång brygga, flytbrygga och stor sandstrand så väl som grönyta, dass och omklädningsrum gör att vi kan anpassa olika delar i olika etapper om så behövs. Uddhamns badplats har även liknande förutsättningar som Largen för anläggning av en tillgänglighetsramp ut i vattnet på höger sida av badplatsen.

Geografisk är denna badplats ideal för att utöka tillgängligheten på eftersom andra i zonen är svårare att anpassa. Bergby badplats är så pass liten och med sämre framkomlighet som vi inte kan påverka. Mälby är brant—jämförelsevis—och saknar förutsättningarna för att få till en bra badramp utan omfattande förändringar i landskapet kring stranden. Kvarnsand är stor men saknar tillräckligt

POSTADRESS

Box 817, 761 28 Norrtälje
Kultur- och fritidskontoret

BESÖKSADRESS

Estunavägen 14

KONTAKT

0176-710 00
kontaktcenter@norrtaelje.se
www.norrtaelje.se

goda förutsättningar för att ta sig mellan parkering och badstrand samt tillgängligheten till vattnet skulle behöva byggas fram i form av broar och trädäck som skulle förändra miljön avsevärt då strandunderlaget är svårt för hjälpmedel att ta sig fram i eller ens personer med variationer av funktionsnedsättningar som gör en ostadig på benen. Norra Råda är i den sydligaste delen av zonen och har inte samma kapacitet som Uddhamn som är god för handikappsparkering så väl som tillgänglighetsramp. Backbyn är vår absolut nordligaste badplats och har idag redan goda förutsättningar för individer med funktionsvariationer att nyttja men saknar utrymme för att kunna anlägga en bra tillgänglighetsramp.

Uddhamn skulle—för tillgänglighetens syfte—därför behöva byta ut dasset till ett nytt som skulle vara att lyft bara det. Anläggning av tillgänglighetsrampen skulle kunna utföras med goda resultat och mindre markåtgärder för att etablera stum mark mellan grönytan (som i dagsläget är stum) och rampen bör inte påverka negativ grumling eller omfattande förändringar i underlaget.

Åtgärder för Uddhamns badplats beräknas till 740 000 kronor.

Inventariebyten

Inventarier kan lätt uppdateras av så väl entreprenör och friluftsvaktmästeriet i samband med säsongsförberedande åtgärder. I form av tillgänglighetsanpassade gungor, gunghästar/stol, bänkar, schackspel eller andra intellektuellt stimulerande lekutrustning kan vi utöka nyttjandeområdet för fler individer där vi arbetar över gränserna för så väl generationer och funktionsvariationer.

För inventariebyten planerade i denna utredning räknas utbyte till tillgänglighetsanpassade gungor, utformningar av trösklar in till omklädningsrum, dass och/eller bryggor och inköp av tillgänglighetsutformade picknickbord eller rastbänkar som efterföljer principen om universell utformning.

Inköpen samt arbete beräknas till 585 000 kronor.

Samlade spridda åtgärder

Runt om våra 31 friluftsbad kan vi som förvaltning skapa utökad tillgänglighet där vi inte alltid kan skapa fullständig tillgänglighetsanpassade anläggningar. För detta krävs den mindre investeringsärenden där vi gör markförändringar för avhjälpan av hinder som exempelvis kräver en mindre ramp eller bredare

POSTADRESS

Box 817, 761 28 Norrtälje
Kultur- och fritidskontoret

BESÖKSADRESS

Estunavägen 14

KONTAKT

0176-710 00
kontaktcenter@norrtalje.se
www.norrtalje.se

landgång eller stöd-räcken. Entreprenörskostnader för anläggningsåtgärder i form av förbättring av stumt underlag samt materialkostnader för mindre åtgärder av hinder.

Åtgärderna beräknas till 670 000 kronor.

Ekonomi

Tänkta åtgärder summeras till en investering om 2 722 000 kronor. Avskrivningstiden på tillgänglighetsanpassning på friluftsbaden beräknas över 7 år. Utökade driftkostnader tillkommer med 220 000 kronor per år. Och tillkommande kapitaltjänstkostnader beräknas till 450 000 kronor per år. Totalt krävs en ramökning om 670 000 kronor per år i sju år.

Slutsatser

Av våra 31 stycken badplatser har vi idag tre stycken helt tillgänglighetsanpassade badplatser samt sex stycken som är delvis anpassade. Efter åtgärder enligt den utredning som utförts med geografisk prioritering och undersökning av förutsättningarna för åtgärder på badplatserna kan vi inom budgetåren 2026/2027 skapa fem helhetsanpassade badplatser och elva delvis anpassade friluftsbad som gagnar våra invånare.